TARTU RAKENDUSLIK KOLLEDŽ						
Õppekavarühm	Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine					
Õppekava nimetus	Kergete rõivaste rätsep					
	Dressmaker					
Direktori käskkiri	nr. 618, 10.08.2022					
Õppekava kood EHIS-es	188358					
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk-haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
			X			

Õppekava maht: 120 EKAP

Õppekava koostamise alus:
Kutsestandard „Kergete rõivaste rätsep, tase 4“ Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu 01.12.2021 otsus nr 24, Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutsehariduss tandard“.

Õppekava õpiväljundid:
Õppekava eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppija omandab kergete rõivaste rätsepa erialal töötamiseks vajalikud kompetentsid erinevate individuaaltellimuste täitmiseks, tööalaste ettepanekute tegemiseks ja on võimeline osaliselt juhendama kaastöötajaid.
Õppekava õpiväljundid:
• väärtustab valitud kutset ja eriala, on kursis selle arengusuundadega ning teadlik edasiõppimise võimalustest ja tööturu suundumustest;
• planeerib oma tööprotsessi eesmärgipäraselt;
• mõtleb loovalt, nõustab kliente ja arendab ideid tulenevalt sihtrühmast ning valmistab teenustöid tuginedes ettevõtlusprintsiipidele;
• valmistab ette töökoha lähtuvalt toodete eripärast ning töötab efektiivselt, kasutades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid;
• töötleb erinevaid tekstiilmaterjale vastavalt omadustele ja tehnoloogiale, kasutab materjale sihipäraselt ja säästlikult;
• valmistab lõiked, õmbleb ja töötleb kergeid rõivaid lähtudes individuaaltellimusest, järgides tähtaega, ajakava ja kvaliteedinõudeid;
• kasutab tööga seonduvalt infotehnoloogilisi vahendeid ning erialast sõnavara;
• on avatud koostööle, osaleb ja vajadusel juhib meeskonnatööd, juhendab oma pädevuse piires töötajaid, arendab sotsiaalseid ja enesekohaseid pädevusi ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil
• mõistab loetud tekste ja jooniseid ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
• suhtleb võõrkeeltes iseseisva keelekasutajana
• kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks
• omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
• mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest;
• kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.

Õppekava rakendamine:
Statsionaarne koolipõhine õpe. Sihtrühmaks on õppijad, kes on omandanud keskhariduse.

Nõuded õpingute alustamiseks:
Õppima võib asuda isik, kes on omandanud põhihariduse.

Nõuded õpingute lõpetamiseks:
Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud kooli õppekavas sätestatud õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel ja sooritanud kutseeksami. Juhul, kui kutseeksami sooritamine ebaõnnestub, on õpilasel õigus sooritada õpingute lõpetamiseks erialane lõpueksam. Haridusliku erivajadusega õpilase puhul hinnatakse õpiväljundite saavutatust erialase lõpueksamiga, mille võib asendada kutseeksamiga.

Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:
Kergete rõivaste rätsep, tase 4.

Õpingute osalisel läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid:
Puuduvad.

Osakvalifikatsioonid:
Puuduvad.

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid:
Kooli lõputunnistus koos hinnetelehega.

Õppekava struktuur
Põhiõpingute moodulid (101 EKAP)

Nimetus	*Maht*	*Õpiväljundid*

Sissejuhatus kutseõpingutesse	1 EKAP	omab ülevaadet rätsepatöö eriala kutsest, eriala õppekava ülesehitusest, kutsetaseme tõstmise võimalustest ning õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast; omab ülevaadet kergete rõivaste rätsepa erialal tööjõuturul toimuvast; osaleb õppekäikudel eesmärgiga tutvuda õpitava eriala töö iseloomu- ja töökeskkonnaga; tunneb ülevaatlikult rätsepatöö ajalugu ja arengutrende.
Õmblustehnoloogia alusõpe	17,5 EKAP	tunneb ülevaatlikult õmblusmasina ajalugu, kaasaegseid õmblustööstuse seadmeid ja nende kasutusvõimalusi; tunneb tekstiilkiudude liike, omadusi ja struktuuritüüpe ning tekstiilmaterjalide tootmisprotsessi ja kangaste põhisiduseid; teab õmblusmasinate nõelte ja niitide valiku põhimõtteid; teab õmblusseadmete tööpõhimõtteid ja hooldusnõudeid, seab töökorda ja töötab õmblusseadmetel, järgib tööohutusnõudeid; õmbleb näidise järgi erinevaid õmblusi ja kaunistuselemente vastavalt tehnoloogilisele skeemile, kasutades efektiivseid töövõtteid; valmistab ette ja hoiab puhtana enda töökoha, töö lõppedes korrastab töökoha ja puhastab õmblusseadmed, vajadusel ka tööülesannete vahetumisel.
Tootesõlmede õmblemine	15 EKAP	nimetab rõivatoodete tootesõlmi ja detaile ning õmblemise tehnoloogilise järjestuse koostamise põhimõtteid mõistab tehnoloogilise kaardi sisu, koostamise vajadust ja tootesõlme tehnoloogilise töötlemise järjestust paigutab juhendi alusel juurdelõikuse ja lõigete/lekaalid kangale, kasutab erialast sõnavara omab ülevaadet kergete rõivaste tekstiilmaterjalide ja abimaterjalide liikidest ja nende kasutusvaldkonnast, omavahelisest sobivusest ning hooldus ja viimistlusnõuetest demonstreerib ülesande alusel õmblusseadmete töötamist ja hooldusnõudeid, seab töökorda ja töötab õmblusseadmetel järgide tööohutusnõudeid õppija teab õmblustehnoloogiaid, lõikab, õmbleb ja viimistleb erinevaid tootesõlmi, järgides tehnoloogilist kaarti ja/või näidist õppija hoiab puhtana enda töökoha, töö lõppedes korrastab töökoha ja puhastab õmblusseadmed
Töökorralduse alused	2 EKAP	mõistab kvaliteedi olemust, teab kvaliteedi kontrollimise etappe ja meetodeid; teab tööprotsessis tekkinud vigade tüüpe, nendest teavitamise ja kõrvaldamise võimalusi ning mõju järgnevale töölõikudele; mõistab õmblusettevõtte töökorralduse põhimõtteid ja tootmisprotsessi tervikuna; teab õmbleja töö normeerimise aluseid ja töö tasustamise süsteeme; mõistab töökoha ergonoomia tähtsust ja vajadust, teab töövõimlemise vajalikkust kutsealases töös ja tunneb võimlemisharjutusi.
Klienditeeninduse alused	1,5 EKAP	õppija mõistab kliendikeskse teeninduse olemust ja kliendi soovidest lähtuva teeninduse olulisust rätsepatöös ja erinevate isiksuseomadustega klientidega suhtlemise eripärasid; õppija teab, kes on klient, eristab kliendirühmi erinevate tunnuste alusel, põhjendab kliendirühmade erisuste tundmise vajalikkust, rakendab sobivat suhtlemismeetodit, hoiakuid, keelekasutust ja lugupidavat kultuurilist suhtumist, sh vene ja inglise keeles; õppija mõistab tööpinge ja stressi maandamise tähtsust ning teab erinevaid võimalusi nende vältimiseks rätsepa kutsetöös; õppija teab esmamulje loomise põhimõtteid ja mõistab nende olulisust kliendiga kontakti loomisel.
Kergete rõivaste rätsepa praktilised tööd	33 EKAP	õppija omab ülevaadet moekunsti ja rõivastumise ajaloolisest kujunemisest; omab teadmisi moeterminitest, moesuundadest, riietumisstiilidest, värvi- ja figuuritüüpidest; õppija konstrueerib põhilõiked järgides mõõte ning konstrueerimise põhimõtteid ja modelleerib tegumoest lähtuvalt; õppija teab naiste kergete rõivaste õmblemiseks vajalikke põhi- ja väikedetaile, lõigete, paigutamise ning juurdelõikamise põhimõtteid, õmblustehnoloogiat; õppija rakendab rätsepatöö ja klienditeenindusalaseid teadmisi ja oskusi töösituatsioonides, teostab toodete juurdelõikust ja proove, õmblemisel järgib töötlemise tehnoloogilist järjestust, ajakava, ning tööohutus- ja kvaliteedinõudeid; õppija teeb parandustöid, järgib proovi märgistust ja ajakava.

Kergete rõivaste rätsepa praktika	20 EKAP	õppija planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist; õppija rakendab rätsepatöö ja klienditeenindusalaseid teadmisi ja oskusi töösituatsioonides, järgib tehnoloogilise töötlemise järjestust, ajakava ning tööohutus- ja kvaliteedinõudeid; õppija töötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel efektiivseid ja ohutuid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid ja ajakava; õppija täidab tööpäeva lõpus praktikapäeviku ning praktika lõppedes koostab praktika aruande.
Rõivakomplekti õmblemine individuaaltööna	6 EKAP	kavandab ja joonistab kergerõiva komplekti, konstrueerib ja modelleerib lõiked, järgib moejoonist, mõõte ja kehaproportsioone; soovitab rõivakomplekti õmblemiseks sobivad materjalid ja materjalist ja tegumoest lähtuvalt sobiva furnituuri; koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse, lõikab detailid, õmbleb, viimistleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi, järgib tehnoloogiat ja kvaliteedinõudeid; tunneb turunduse põhimõtteid ja meetodeid, kavandab teenust ja oskab sooritada müüki.
Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	5 EKAP	kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama

Valikõpingute moodulid (19 EKAP)

Nimetus	*Maht*	*Õpiväljundid*
Trikotaažtoodete õmblemine	4 EKAP	tunneb trikotaažtoodete õmblemiseks vajalikke seadmeid, oskab nendega töötada ja valib trikotaažtoodete õmblemiseks sobivad nõelad, niidi ning furnituuri teab trikotaažtoodete õmblemise tehnoloogilisi erisusi õmbleb trikotaažkangastest erinevaid tootesõlmi teab trikotaažtoodete konstrueerimise ja modelleerimise erisusi. Konstrueerib ja modelleerib trikotaažtooteid lähtuvalt kangast, kliendi mõõtudest ja moejoonisest. õmbleb kolm erineva keerukusega toodet trikotaažkangastest, kasutades õigeid abimaterjale ja furnituuri ning kuum- niiske töötlemise režiime. Teostab toodete lõppviimistluse.
Äriplaani koostamine	3 EKAP	Mõistab ettevõtluse olemust ja riske reaalses ärikeskkonnas Kavandab ettevõtte tegevuse Koostab turundusplaani Prognoosib ettevõtte finantstegevuse
Lasteriiete disain ja õmblemine	7 EKAP	õppija omab ülevaadet laste rõivaste liikidest, õmblemiseks kasutatavatest materjalidest nende hooldus ja viimistlusnõuetest õppija konstrueerib laste rõivaste lõiked ja koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse õppija lõikab erinevate laste rõivaste detailid, õmbleb, viimistleb, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust ja ajakava
Moekollektsiooni planeerimine ja loomine	7 EKAP	õppija mõistab moesüsteemi ja teab trendide kujunemise ajatelge ja põhimõtteid õppija leiab erinevatest allikatest inspiratsioonimaterjale, teab inspiratsioonikollaaži koostamise põhialuseid õppija defineerib sihtgruppi, valib teema ja kavandab tegevused Moejoonistused figuuril vormistatuna ühel ülevaatlikul lehel (A1 formaadis) * 3-5 erinevast kangast koosnev materjalikaart * Protsessi kajastus – sketchbook, tunniülesanded, muu materjal enda valikul. õppija õmbleb valmis omal valikul ühe kavandatud rõivakomplekti ja esitleb seda moeetendusel
Portfoolio koostamine	3 EKAP	teab erinevaid portfooliote koostamise ja esitamise võimalusi ja vahendeid

		pildistab ja töötleb digitaalseid pilte fototöötlusprogrammiga esitleb oma tooteid digitaalses vormis
Etikett	2 EKAP	omab teadmisi üldetiketi normidest ja tunnetab oma vastutust käitumisvalikute tegemisel selgitab vastuvõttude korraldamise eesmärke lähtuvalt sündmustest ja vajadustest mõistab riietumise stiili tähtsust vastavalt olukorrale ja teeb õigeid valkuid arvestades isikupära
Voodriga jaki õmblemine individuaaltööna	7 EKAP	õppija omab ülevaadet voodriga jaki õmblemiseks sobivatest kangastest, vahe- ja abimaterjalidest nende kasutusvaldkonnast ja hooldusnõuetest ning sobivatest furnituuridest õppija kavandab voodriga jaki tegumoe, konstrueerib ja modelleerib lõike, järgides kliendi mõõte õppija teab voodriga jaki õmblemiseks vajalikke põhi-, väike- ja voodridetaile, lõigete kangale paigutamise ning juurdelõikamise põhimõtteid, õmblustehnoloogiat õppija teab konstrueerimisel ja õmblemisel tekkinud vigade tekkepõhjuseid ja mõistab nende mõju järgnevatele töölõikudele õppija lõikab voodriga jaki detailid, õmbleb, viimistleb ja teeb rõivaproovi ja prooviparandusi, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust ja ajakava õppija hoiab puhtana töökoha, töö lõppedes korrastab töökoha ja puhastab õmblusseadmed
Modelleerimine	2 EKAP	arendab moelugemise oskust ja teadmisi põhilõigete muutmisest vastavalt moejoonele
Trikotaaažtoodete õmblemine	2 EKAP	tunneb trikotaažtoodete õmblemiseks vajalikke seadmeid, oskab nendega töötada ja valib trikotaažtoodete õmblemiseks sobivad nõelad, niidi ning furnituuri õmbleb trikotaažkangastest erinevaid tootesõlmi õmbleb kaks toodet trikotaažkangastest- ühe õlale ja ühe vööjoonele toetuva toote, kasutades õigeid abimaterjale ja furnituuri ning kuum- niiske töötlemise režiime. Teostab toodete lõppviimistluse.
Pesu õmblemine	3 EKAP	konstrueerib ja modelleerib vastavalt kliendi mõõtudele ja soovile pesutooteid, arvestades kasutatavate materjalide omadusi ja kliendi figuuri eripärasid õmbleb, teostab proove ja viimistleb erineva tegumoega pesu, järgides hea suhtlemise tava ning keskkonna- ja tööohutusnõudeid
Korseti õmblemine	2 EKAP	teab korseti töötlemiseks vajalikke materjale, furnituuri ja tehnilisi abivahendeid õmbleb korseti erinevaid tootesõlmi ja ühendab korseti kihte omavahel, kasutades erinevaid tehnoloogilisi võtteid
Rõivaste taaskasutus	4 EKAP	kujundab ja töötleb ümber tekstiilesemeid, taaskasutades erinevaid tekstiile ja rõivaid teab kaasaja üldisi kanga disaini tehnikaid lõikab tekstiiltoote detailid, õmbleb, dekoreerib, viimistleb, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust ja ajakava
Rõivalisandite valmistamine ja kaunistamine	5 EKAP	teab rõivalisandite mõistet, liike ja kasutusvõimalusi ning tunneb nende valmistamiseks sobivaid materjale visandab ja valmistab jooniste põhjal erinevat liiki rõivalisandeid, lähtudes etteantud materjalidest Kujundab väikese koti ja õmbleb selle valmis konstrueerib, modelleerib ja kujundab sõrmkindad; õmbleb, kaunistab ja viimistleb sõrmkindad kujundab ja õmbleb lukkudest erinevaid rõivalisandeid
Väikeettevõtlus	3 EKAP	Õpilane mõistab väikeettevõtluse olemust ja toimimist. Õpilane näeb ettevõtlust kui üht alternatiivi oma karjääri kujundamisel. Õpilane on omandanud oskused ettevõtlusega alustada ja tegutseda ettevõtjana.
Turundamine	2 EKAP	Leiab võimalusi toote ja/või teenuse tutvustamiseks ning müügiks vastavalt sihtgrupile Teeb toodetest fotod turunduse ja reklaami eesmärgil Kasutab tehnilisi vahendeid ja erinevate veebikeskkondade võimalusi toote ja/või teenuse tutvustamiseks
Lasteriiete disain ja õmblemine	3 EKAP	õppija konstrueerib laste rõivaste lõiked standard suurustele ja lapse kehalt

	võetud mõõtudele õppija modelleerib vastavalt valitud tegumoele laste rõivaid, lõikab erinevate laste rõivaste detailid, õmbleb, viimistleb, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust ja ajakava

Valikõpingute valimise võimalused:
Õppija valib 19 EKAP-i ulatuses valikmooduleid. Valikmoodulid valitakse õppegrupi õpilaste poolt eelmise õppeaasta lõpus. Valikõpingu moodul avatakse juhul, kui selle on valinud vähemalt 51% õppegrupis olevatest õppijatest. Kui õppegrupis on 10 või vähem õpilast, siis otsustatakse valikõpingu mooduli avamine lihthäälte enamusega.
Õpilasel on õigus valida kuni 3 EKAPi ulatuses valikmooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest. Teistes õppeasutustes läbitud või omandatud valikõpinguid arvestatakse vastavalt varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtetele.

Praktika:
Põhiõpingutest moodustab praktika 20.00 EKAPit.

Spetsialiseerumise võimalused:
Puuduvad

Õppekava kontaktisik:
Liivi Lõhmussaar
iluteeninduse ja tekstiili osakonna juht
Telefon 7361871, 5299730, liivi.lohmussaar@voco.ee

Märkused:
Rakenduskavad on kättesaadavad Tartu Rakendusliku Kolledži kodulehel, aadressil https://voco.ee/oppetoo/oppekavad/

Kergete rõivaste rätsep

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	**101**	**56**	**45**
Sissejuhatus kutseõpingutesse	1	1	
Õmblustehnoloogia alusõpe	17,5	17,5	
Tootesõlmede õmblemine	15	15	
Töökorralduse alused	2		2
Klienditeeninduse alused	1,5		1,5
Kergete rõivaste rätsepa praktilised tööd	33	20,5	12,5
Kergete rõivaste rätsepa praktika	20		20
Rõivakomplekti õmblemine individuaaltööna	6		6
Õpitee ja töö muutuvas keskkonnas	5	2	3
Valikõpingute moodulid	**19**	**4**	**15**
Trikotaažtoodete õmblemine	4		
Äriplaani koostamine	3		
Lasteriiete disain ja õmblemine	7		
Moekollektsiooni planeerimine ja loomine	7		
Portfoolio koostamine	3		
Etikett	2		
Voodriga jaki õmblemine individuaaltööna	7		
Modelleerimine	2		
Trikotaaažtoodete õmblemine	2		
Pesu õmblemine	3		
Korseti õmblemine	2		
Rõivaste taaskasutus	4		
Rõivalisandite valmistamine ja kaunistamine	5		
Väikeettevõtlus	3		

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta
Turundamine	2		
Lasteriiete disain ja õmblemine	3		

LISA 2 : KRR eriala lõpueksam (2)

LISA 3 : Lõputöö juhend (1)